

طرح بهینه‌سازی سیستم گردش آمار و اطلاعات دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه:

هدف از اجرای این طرح اصلاح و نظارت بر روند جمع‌آوری اطلاعات و آمار و ایجاد یک پایگاه اطلاعاتی متمرکز با عنوان « پایگاه اطلاعات آماری دانشگاه » می‌باشد. به گونه‌ای که در نهایت کلیه افراد ذینفع با سطوح دسترسی تعریف شده بتوانند اطلاعات مورد نیازشان را در حوزه‌های کاری خود دریافت نمایند.

ضرورت اجرا:

هدف از اجرای این طرح اصلاح و نظارت بر روند جمع‌آوری اطلاعات و آمار و ایجاد یک پایگاه اطلاعاتی متمرکز با عنوان « پایگاه اطلاعات آماری دانشگاه » می‌باشد. به گونه‌ای که در نهایت کلیه افراد ذینفع با سطوح دسترسی تعریف شده بتوانند اطلاعات مورد نیازشان را در حوزه‌های کاری خود دریافت نمایند. به منظور اصلاح و بهینه‌سازی نظام گردش آمار و رسیدن به هدف نهایی این طرح، خلاصه فعالیت‌های زیر انجام می‌گیرد:

- تهیه و تدوین تعاریف استاندارد اقلام آماری
- شناسایی اقلام آماری
- تهیه نظام‌نامه آماری دانشگاه در سطوح مختلف
- تهیه شناسنامه سیستم اطلاعاتی واحدها
- شناسایی، بررسی و بهینه‌سازی فرم‌های ثبت اطلاعات آماری و کد دار نمودن آنها
- راه‌اندازی پایگاه اطلاعات آماری دانشگاه
- شناسایی شاخص‌های کلیدی واحدها بر اساس برنامه استراتژی آن واحد
- اولویت‌بندی نیازهای شناسایی شده واحدها
- طراحی و نحوه تولید و انتشار اطلاعات و آمار پایه

تشریح وضع موجود:

امروزه آمار و اطلاعات کلیدی‌ترین ابزار موفقیت و برنامه‌ریزی است، بنابراین دسترسی به اطلاعات جامع و درست در کمترین زمان ممکن یک ضرورت است. با دریافت به موقع اطلاعات مناسب و پردازش آن می‌توان به بهترین روش در حل مسائل موجود دسترسی پیدا نمود. از آنجایی که برنامه‌ریزی در سیستم خدمات بهداشتی مبتنی بر اطلاعات و آمار قابل اعتماد و بهنگام می‌باشد، بنابراین ایجاد یک نظام آماری کارا و پویا در این زمینه ضروری است.

مشکلات موجود:

- پراکندگی حوزه‌های کاری و عدم تمرکز کلیه آمار و اطلاعات در یک واحد جهت دسترسی آسان به آن
- عدم وجود متولی جمع‌آوری آمار یا ارائه آمار در واحدها
- وجود اطلاعات موازی دارای مغایرت در واحدهای مختلف
- وجود فرم‌های مختلف آماری در واحدها که دارای تعاریف یکسانی نیستند
- عدم دسترسی به اطلاعات در فاصله‌های زمانی خاص
- عدم مراجعه به واحد آمار جهت تهیه و تکمیل فرم‌های آماری به منظور یکسان‌سازی آمار
- عدم وجود سیستم نرم‌افزاری جمع‌آوری اطلاعات از واحدهای مختلف
- عدم وجود نظام‌نامه آماری
- طولانی شدن زمان جهت جمع‌آوری اطلاعات از واحدهای مختلف
- عدم توجه و تمرکز مدیران به آمارهای جمع‌آوری شده
- عدم آشنایی با شاخص‌های آماری
- عدم شناسایی شاخص‌های بهبود عملکرد واحدها و تصمیم‌گیری مدیران بر اساس شاخص‌های موجود

مزایای پیشنهاد:

- شناسایی اقلام آماری و اطلاعات تولید شده در دانشگاه
  - شناسایی شاخص‌ها و نیازهای آماری و اطلاعاتی دانشگاه
  - پاسخگویی به انتظارات مورد نظر مدیران
- ایجاد یک سیستم جامع آماری به منظور جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل، ارائه، تفسیر داده‌ها و مشاوره به گونه‌ای که کلیه افراد، واحدها و مدیران ذینفع در داخل و خارج از دانشگاه بتوانند به راحتی به اطلاعات دقیق، بهنگام و کارا دسترسی یافته و از آن در تحقیقات، تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌های خود بهره ببرند.

• کاربرد ها و اهداف کلان طرح:

- ۱- ارتقاء واحد آمار و اطلاعات به جایگاه اصلی خود: از ثبت کننده اطلاعات و تجمیع کننده اطلاعات به جایگاه اصلی خود که همانا تحلیل و شاخص سازی و تصمیم سازی در جهت استفاده مدیران دانشگاه
- ۲- متمرکز بودن بانک های آماری و اطلاعات و داده های کلیه معاونت ها و بخش های آنها با نظارت واحد متولی آمار
- ۳- دریافت اطلاعات از مرجع مورد تایید دانشگاه (اداره آمار) و جلوگیری از هرگونه تناقض بین آمار منتشر شده از سوی دانشگاه
- ۴- تولید داشبوردهای مدیریتی: از شاخص های خرد، کلان، عملکردی و برنامه ریزی شده در سطوح مختلف سازمان در جهت کمک به تصمیم گیری و نظارت و مانیتورینگ.
- ۵- صرفه جویی هزینه و زمان در دستیابی به بانک اطلاعاتی: دستیابی به بانک یکپارچه و متمرکز آمار و اطلاعات سازمان را بدون صرف زمان و مخاطره و با هزینه اندک طی می نماید.
- ۶- افزایش توان واحدهای متولی آمار و اطلاعات در سازمان: کلیه کارشناسان واحد بهره بردار (حتی واحدهایی غیر از مدیریت آمار و فن آوری اطلاعات) بتوانند بدون نیاز به دانش برنامه نویسی (یا هرگونه کدنویسی اعم از تولید برنامه یا گزارش) اقدام به تولید برنامه های مورد نیاز جهت جمع آوری آمار و اطلاعات و ساخت گزارشات دلخواه مدیران مرتبط نمایند. بر همین اساس واحدهای متولی می توانند در اسرع وقت راساً به نیازهای مدیران پاسخ دهند یا با در اختیار قرار دادن ابزار و آموزش استفاده از آن به دیگر واحدهای متقاضی وظیفه ساخت، نگهداری و توسعه نیازهای پی در پی آنها را به خودشان واگذار نموده و از افزایش بی دلیل کار در واحد متولی جلوگیری نمایند.
- ۷- جلوگیری از تکرار هزینه ها: کلیه نیازهای بانک اطلاعاتی در سازمان خود را با همین ابزار ایجاد و می تواند به بهره برداران مختلف در سازمان خود ارائه نماید به عبارت دیگر می توان علاوه بر پوشش نیاز جاری خود، دیگر موارد احتمالی در آینده و یا خواسته های مطرح در دیگر واحدها را نیز پاسخ دهد.

۸- افزایش استقلال خریدار و کاهش وابستگی به پیمانکاران: یکی از مهمترین دغدغه‌های دانشگاه در زمینه نرم‌افزارهای سفارشی، وابستگی مداوم آنها به تولیدکننده آن است به نحوی که خریدار می‌بایست همواره جهت اعمال تغییرات نیازهای خود در برنامه تولید شده به پیمانکار وابسته باشد و با تلاش و هزینه فراوان تغییرات یا توسعه‌های احتمالی را از پیمانکار دریافت کند. سیستم آمار و اطلاعات به علت ارائه ابزار به جای محصول امکان اعمال هرگونه تغییر را در اختیار دانشگاه می‌گذارد بنابراین دانشگاه با خیالی آسوده می‌تواند راساً و بدون نیاز به پیمانکار نیازهای توسعه‌ای و تغییرات احتمالی خود را بعد از خرید در برنامه انجام دهد.

۹- افزایش ضریب امنیت اطلاعات سازمان: یکی از دغدغه‌های سازمان‌ها و ارگان‌ها، نگرانی افشای اطلاعات توسط پیمانکاران تولید نرم‌افزار می‌باشد (به علت اینکه پیمانکاران تولید نرم‌افزار مجبور هستند در فاز شناخت سازمان را شناسایی و تحلیل نمایند تا بتوانند برنامه مورد نیاز آنها را تولید کنند). ابزار با حذف نیاز پیمانکار به شناسایی و شناخت سازمان و ارائه ابزار ساخت، توسعه و نگهداری به کارفرما این امکان را برای دانشگاه به ارمغان می‌آورد که بتواند بدون نیاز به ارائه اطلاعات به پیمانکار راساً اقدام به تولید نرم‌افزارها و بانک‌های اطلاعاتی مورد نیاز خود نماید.

بررسی وضعیت موجود :

مشکلات نظام جاری

تصمیم‌گیری تجربی و ذهنی به جای تصمیم‌گیری عینی		<u>مدیران</u> وجود گزارشات کلیشه‌ای عدم دسترسی به گزارشات دلخواه به روز نبودن آمار و اطلاعات
تنزل جایگاه از تصمیم‌سازی به تولید اطلاعات آماری		<u>واحد آمار سازمان</u> تراکم درخواست‌های متعدد مدیران و سازمانی بیرونی در واحد آمار استمرار و تداوم فشار و استرس از هر دو سوی مدیریت و رابطین صرف انرژی زیاد جهت جمع‌آوری آمار و ارائه گزارش‌های کلیشه‌ای
عدم ارائه اطلاعات به روز و مستمر		<u>رابطین آماری</u> بوروکراسی اداری و افزایش زمان ارائه اطلاعات عدم همکاری واحدهای مختلف سازمان جهت ارائه اطلاعات پراکندگی سازمان‌های تابعه

ناکارآمدی نظام جامع آماری در سازمان و نارضایتی کارکنان و ذینفعان سازمان

مدل شماتیک نیاز و نحوه پاسخگویی طرح به نیازهای دانشگاه علوم پزشکی بوشهر:

مدل شماتیک نهایی استقرار طرح :

